

STUDIONEP
t.a.v. ir. F. Nederveen
Baarsjesweg 162
1057 HN Amsterdam

Datum 3 maart 2016
Kenmerk BE/2015/56/r
Uw kenmerk Email d.d. 20 februari 2016
Auteur(s) T.J.P. den Otter
Projectleider(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Bilderdijklaan 24 te Bilthoven

Aan de Bilderdijkweg 24 te Bilthoven is men voornemens het bestaande perceel te splitsen ten behoeve van de ontwikkeling van een nieuwe woning aan de Ensahlaan. Momenteel bestaat het perceel uit een woning, oprit, terras en een bosachtige achtertuin.

De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Het is bij ruimtelijke ontwikkeling van dit formaat wettelijk verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

De bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de beoogde realisatie wordt verzorgd door studioNEP. Namens studioNEP heeft ir. F. Nederveen Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

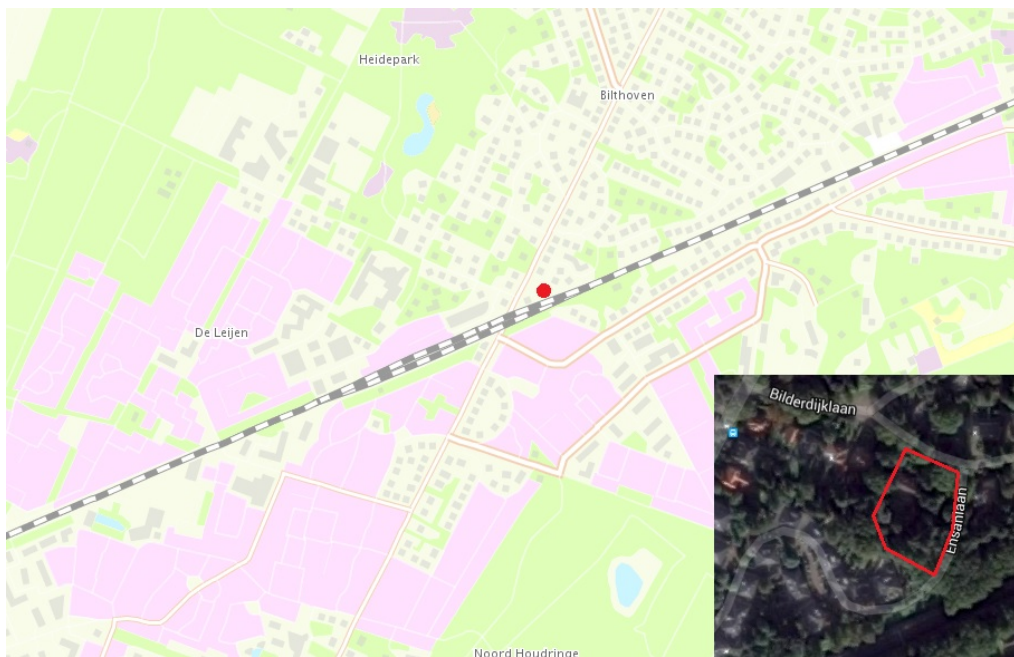
Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid (o.a. bescherming van gebieden)?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Bilderdijkweg 24 te Bilthoven. Op de locatie zijn een woonhuis, een houtopslag gesitueerd en verder voornamelijk bos. Op het erf zijn verschillende smalle paden gelegen met op de zuidwesthoek van het perceel een monumentale beuk (deze blijft overigens intact). In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie wordt aan de noordzijde door de Bilderdijklaan. Ten oosten door de weg de Ensahlaan. Aan de zuidzijde door verschillende percelen aan de Ensahlaan. Aan de westzijde wordt het erf begrensd door het perceel aan de Bilderdijklaan 14. De directe omgeving van de locatie wordt gekenmerkt door bossen met smalle verharde wegen en woningen. Aangrenzend aan de planlocatie is een spoorlijn gelegen. Op een afstand van ca. 200m in westelijke richting is het dorp Bilthoven gelegen.

Figuur 1 De rode stip en het rode kader weergeeft bij benadering de ligging van de planlocatie aan de Bilderdijklaan 24 te Bilthoven (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kap van bomen en struiken: afvoer groen,
- verwijdering overige erfinrichting: herinrichting ruimte tot bouwrijpe fase (grondverzet e.d.)
- bouw woning; diverse timmer-, beton-, metsel-, elektra-, loodgieters- en stucwerkzaamheden alsmede allerhande kleine bouwwerkzaamheden
- revitalisatie terrein en tuin; allerhande straat- en hovenierswerkzaamheden

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 25 februari 2016. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 6/8 bewolkt, 3° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). De planlocatie is gelegen in een combinatie van naald- en loofbos. Op de planlocatie zijn voornamelijk soorten waargenomen die algemeen voorkomend en karakteristiek zijn voor een dergelijk biotoop. Waargenomen zijn onder andere hulst, hедера, taxus, berk, skimmia, laurier, es, Amerikaanse eik, conifeer, rododendron en Douglas spar. Gelet op de habitatpreferentie en landelijke verspreiding van beschermde soorten alsmede de aangetroffen soorten heeft de locatie aannemelijk geen functie voor deze soorten. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen dan ook worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De locatie is ontoegankelijk voor grote in het wild levende zoogdieren zoals reeën en herten. De directe omgeving bestaat uit bebossing en rustige dorpswegen met aangrenzend aan de locatie en spoorlijn. De planlocatie is geschikt voor kleinere zoogdiersoorten die voorkomen in bosachtige biotopen zoals rode eekhoorn. Ondanks de hoge mate van geschiktheid van de planlocatie voor de rode eekhoorn zijn er geen nesten of vraatsporen aangetroffen. Daarnaast kunnen soorten als egel, muis- en marterachtigen incidenteel voorkomen. Het voorkomen van das is bekend aan de zuidzijde van de spoorlijn. De spoorlijn is omrasterd en heeft een verdiepte ligging en vormt derhalve een barrière voor de das.

Alle soorten die mogelijk voor kunnen komen op de locatie zijn licht beschermd (Ff-wet, tab. 1). Deze soorten zijn in staat om zich naar andere locatie in de directe omgeving te begeven en aldaar te vestigen. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is. Negatieve effecten op beschermde zoogdieren kunnen worden uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) huizen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). De te kappen bomen op de locatie nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte invliegopeningen en in het verlengde hiervan (beschermd) vaste rust- en verblijfplaatsen. Op de planlocatie zijn geen bomen met dergelijke openingen aangetroffen.

Rondom de planlocatie zijn wel potentieel geschikte invliegopeningen waargenomen.

Vleermuizen gebruiken laanvormige elementen als oriëntatiepunt tijdens de vlucht van de verblijfplaats naar de foerageergebieden. Deze elementen vormen vaak vaste vliegroutes en zijn, indien ze aantoonbaar een essentiële functie hebben, een beschermd onderdeel van het foerageernetwerk. De planlocatie zelf heeft aannemelijk geen essentiële functie voor het foerageergebied van vleermuizen, echter is de directe omgeving van de planlocatie (Ensaahlaan) geschikt als foerageergebied. Dit in combinatie met de aanwezige potentiële verblijfplaatsen dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden op een wijze dat er geen effecten op vleermuizen plaatsvinden. Mits de aanbevelingen opgevolgd worden kunnen significant negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen uitgesloten worden.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: hazelworm, ringslang, gewone pad, alpenwatersalamander, kleine watersalamander en bruine kikker (Creemers & Van Delft, 2009).

Voor algemene minder watergebonden amfibieën bieden de overhoekjes, rommelige terreindelen en vochtige plaatsen geschikt foerageer- en overwinteringshabitat. Het gehele terrein is ongeschikt voor in de omgeving voorkomende reptielen en het is derhalve aannemelijk dat de soorten niet op de planlocatie voor zullen komen. De aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën kan niet uitgesloten worden op de planlocatie. Voor deze soorten geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Derhalve kunnen negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen ingrepen voorzien met betrekking tot de watergang. Effecten op vissen kunnen worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. In februari zijn veel insectensoorten niet actief. Op de locatie zijn geen typische elementen aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame soorten. Effecten op libellen zijn uitgesloten omdat geen ingrepen zijn voorzien aan de watergang. Voor overige insecten geldt dat op basis van landelijke verspreiding, habitatpreferentie en het ontbreken van specifieke kenmerken het voorkomen van beschermde ongewervelden en effecten hierop uitgesloten kunnen worden.

Vogels

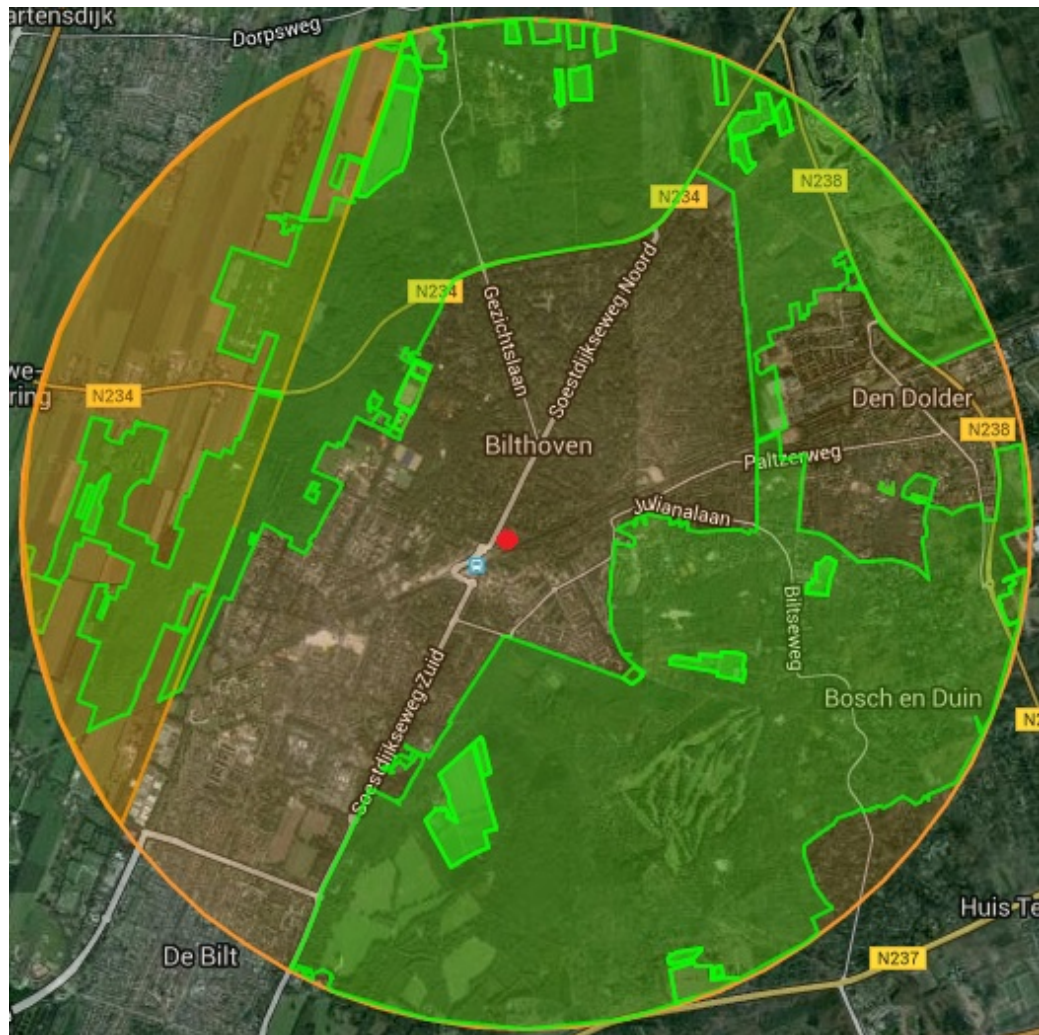
Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie zwarte kraai, koolmees, merel, pimpelmees, ekster en houtduif waargenomen. De waarnemingen betreffen zowel foeragerende als rustende en overvliegende vogels. Jaarrond beschermde nesten zijn zowel in de bomen als de bebouwing niet aangetroffen. Aangezien de hoge mate van geschiktheid als broedgebied voor soorten van een dergelijk bosachtige structuur dienen om effecten op broedvogels te voorkomen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) te worden uitgevoerd of indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient voorafgaand een nestcontrole te worden uitgevoerd door een ter zake deskundig persoon. Met betrekking tot de potentiële nestlocaties voor spechten en kleine zangvogels geldt dat deze ook beschermd zijn gedurende het broedseizoen en het gehele jaar als dat om ecologische omstandigheden gerechtvaardigd is.

Voor alle soorten geldt dat de populaties al jaren stabiel zijn of toenemen (vogelbescherming.nl), en er dus geen aanleiding is om de potentiële locaties als het gehele jaar beschermd aan te merken. De beoogde ingrepen leiden in het broedseizoen mogelijk tot overtreding van de Flora- en faunawet. Mits bovenstaande maatregelen in acht worden genomen zijn negatieve effecten op (broed)vogels uitgesloten.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn het Nationale Landschap "Groene Hart" en diverse EHS structuren gelegen (figuur 2).

De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in de omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is. Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna.

Figuur 2 De rode stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd gebied. In de directe nabijheid zijn het Nationale Landschap "Groene Hart" (oranje arcering) en diverse EHS structuren (groene arcering) gesitueerd (bron: synbiosys.alterra.nl).

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd wordt in het kader van de algemene Zorgplicht geadviseerd, alvorens te controleren of er sprake is van broedgevallen.
- De ruimtelijke ingrepen leiden, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.
- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.
- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Effecten als gevolg van externe werking zijn uitgesloten.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- In verband met verstoring van aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd.
- Werkzaamheden uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang uitvoeren of een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen teneinde verstoring van vleermuizen in directe omgeving te voorkomen. Hieronder kan onder ander worden verstaan; beperkte hoogte van lichtmasten, verlichting naar beneden richten en convergeren, toepassing van UV-vrije verlichting, gebruik van sterk bundellicht vermijden et cetera.
- Ten aanzien van broedvogels dienen de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode te worden uitgevoerd c.q. opgestart. Het broedseizoen betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 augustus. Indien de werkzaamheden om moverende redenen in het broedseizoen plaatsvinden dient, alvorens deze uitgevoerd worden, door een ter zake deskundige te worden vastgesteld of er broedende vogels of nesten aanwezig zijn. De deskundige geeft aan welke maatregelen eventueel van toepassing zijn.

Literatuur

- Anonymus, 2011. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.
- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravin)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

ing. T.J.P. den Otter

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Bilderdijklaan 24 te Bilthoven. Op het perceel zijn een woning, een houtopslag en verschillende smalle wandelpaden gelegen.

Figuur 2 Het overige gedeelte van de kavel is begroeid met algemeen voorkomende soorten die karakteristiek zijn voor bosachtige biotopen.

Figuur 3 De planlocatie bestaat voornamelijk uit een bos met wandelpaden, aangrenzend aan de planlocatie loopt een drukke spoorlijn.

Figuur 4 Op de kavel is een houtopslag aanwezig.